

Referat fra møte i referansegruppa 16.04.2014, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (HuVo)

Til stede: Ruben A. Pettersen (NJFF-Akershus/FNF-Akershus), Kåre Homble (Naturvernforbundet i Nannestad og Gjerdrum), Trygve Hoel-Knai (privat ressursperson), Knut Magnus Wold (Bjerke JFF), Geir Henrik Sund Sæther (Forsvarsbygg Futura), Ole Randin Klokkerengen (Mjøsen Skog BA), Morten Jartun (OSL), Christian Juel (Hurdalssjøen Fiskeadministrasjon) og Bent Smukkestad (Viken Skog).

Forfall: Thorolf Holter (Nannestad Bonde- og Småbrukarlag), Torbjørn Østdahl (Glommens og Laagens Brukseierforening), Espen Asakskogen (Bjerke Almenning), Terje Ranheim (Eidsvoll Skog JFF), Arvid Sandberg (Eidsvoll Skog JFF), Terje Sørensen (Eidsvoll Fiskesamvirke), Morten Tømte (Akershus Bondelag og Eidsvoll Landbruksforening), Jan Dahlin (Andelva Båtforening), Nils Oskar Gunhildrud (Hæra Grøftelag), Tina Thomte (Hurdal Beitelag og Hurdal Bonde- og småbrukerlag), Knut Harald Bergem (Hurdal JFF), Karin Hagg (Eidsvoll Almenning), Olav Resaland (Vorma Båtforening), Arvid Garsjømoen (Foreningen for Fritt fiske i Hurdalssjøen/privat), Jan Olav Nybo (NOF, avd. Oslo og Akershus), Ola Ruud (Øvre Romerike Skogeierlag), Tron Erik Hovind (Mathiesen Eidsvold Værk ANS), Frank Hoel-Knai (Hurdal Landbrukslag) og Karin Irene Olsen (Naturvernforbundet i Nes).

Øvrige deltagere fra Vannområdeutvalget (VOU): Tor Fodstad (Eidsvoll kommune), Odd Sverre Buraas (Hurdal kommune) og Helge B. Pedersen (prosjektleder). Ordfører i Hurdal planla å delta, men måtte melde forfall pga. møtekollisjon.

Sak	Innhold	Oppfølging/ansvar
	<p>Både møtet og deltagelsen i referansegruppa er åpen for alle interesserte. Den 12.02.2015 ble det per epost forhåndsvarslet om møtetid, med en foreløpig agenda og mulighet for å løfte inn egne saker i møtet. Den 27.03.2015 ble det sendt ut møteinnkalling med agenda, og ønsket tilbakemelding om påmelding innen 7. april. Som vedlegg til innkallingen fulgte oversikten over prioriterte tiltak i tiltaksanalysen, som excelark. Møtet ble så planlagt etter forventet møtedeltagelse. Hovedintensjonen med møtet var å gi en oppsummering over status for arbeidet så langt, hva som skal gjøres videre, gi deltagerne muligheter for utdypende spørsmål, kommentarer og innspill særlig ifm. barriereeffekter/fysiske påvirkninger/hydromorfologi. Det har for øvrig også vært en del direkte kontakt mellom flere av deltagerne i referansegruppa og sekretariatet siden forrige møte.</p>	
1	<p>Kort oppsummering av hovedprinsippene i vannforskriftsarbeidet Prosjektleder orienterte om hovedprinsippene med arbeidet etter vannforskriften. Hvorfor, hvordan, hvem, juridisk grunnlag, viktige føringer for arbeidet, fastsettelse av miljømål, økologiske kvalitets-elementer, organiseringen og viktige milepæler var blant de temaer som ble belyst. Spørsmål og kommentarer ble besvart i møtet.</p>	
2	<p>Lokal tiltaksanalyse og regional vannforvaltningsplan/handlingsprogram Det ble kort oppsummert av prosjektleder hva som inngår i den lokale tiltaksanalysen (LTTA), inkl. en oversikt over de viktigste påvirkningene, risikovurderingene, miljøtilstandsvurderingene og forslagene til miljømål for alle vannforekomstene (VF). Vider ble det presentert en tematisk</p>	

	<p>oversikt over alle tiltakene som er foreslått i LTTA for å nå miljømålene i tide. I tillegg ble det kommentert noen andre viktige temaer, men som ikke er prioritert/konkretisert i denne planperioden; som generelle forebyggende/beskyttende tiltak, særlig klimatilpasninger, flomtilpasning, overvannsdiskonering/fordrøyning, diffuse miljøgiftutslipp, skogbruk mm. Spørsmål og kommentarer ble i hovedsak besvart i møtet. Det var innspill fra FNF-Akershus på at de mente tematikken rundt fiskevandring/fysiske inngrep ikke var godt nok belyst i LTTA. Det vil bli jobbet mer med denne tematikk i VOU videre, jfr. sak 5. I tillegg ble Vannforskriftens muligheter for å beskytte vannet ift. nye inngrep (§ 12) diskutert, etter innspill fra Naturvernforbundet.</p> <p><u>Videre oppfølging:</u></p> <p>a) En veileder i bruken av § 12 ble gitt ut i mars i år, og finnes her: http://www.vannportalen.no/aktuelt1/nyheter/2015/jan-mar/veileder-til-vannforskriften--121/</p> <p>b) Videre oppfølging av fysiske inngrep mm, se sak 5.</p>	
3	<p>Statusgjennomgang av kunnskapsgrunnlaget</p> <p>En oversikt over det kunnskapsgrunnlaget som LTTA bygger på ble gjennomgått av prosjektleder, og hovedfunnene i de ulike rapportene/utredningene ble presentert. Alle rapporter og utredninger som er bestilt særskilt som grunnlag for LTTA lå også framme i møte for gjennomsyn. Alt ligger tilgjengelig på http://www.huvo.no/rapporter.html</p> <p>Det ble også påpekt at VOU mener at kunnskapsgrunnlaget stort sett er godt nok i denne planperioden for de fleste temaer, bortsett fra: Utsjekk av div. fyllinger mm for miljøgifter, leirelv-problematikken, tilstand/påvirkninger i Hersjøen og Øyangen samt fysiske påvirkninger/barrierer/hydromorfolog. Spørsmål og kommentarer ble i hovedsak besvart i møtet. Fra Hurdalssjøen FA ble det gitt tilleggsopplysninger om at det var dumpet krigsetterlatenskaper i Hurdalssjøen utenfor Tangen. Forsvarsbygg Futura orienterte om undersøkelser i Steinsjøen skytefelt. De vurderer nå sine anlegg, og regner med at den videre avklaringen for Forsvarssektorens skyte- og øvingsfelt (SØF) på Steinsjøen vil foreligge høsten 2015.</p> <p><u>Videre oppfølging:</u></p> <p>Ytterligere informasjon om Hurdalssjøen sendes til prosjektleder, og Forsvarsbygg Futura undersøker om de kan bistå med noe her. Dette tas inn i den videre vurderingen av miljøgiftproblematikken.</p>	Christian Juel, Geir Henrik Sund Sæther og Helge
4	<p>Planlagt vassdragsovervåking kommende år</p> <p>I begrepet «overvåking» benytter vannforskriften tre kategorier: basisovervåking, tiltaksrettet overvåking og problemkartlegging. Prosjektleder forklarte hvilken type overvåking som pågår i Vannområdet. Det omfatter både statlig basisovervåking, forsurnings/kalkingsovervåking, drikkevannsovervåking, badevannsovervåking, overvåking i regulerte vassdrag, lovpålagt overvåking (gitt i konsesjoner), tiltaksrettet overvåking i HuVo regi og planer/ønsker om videre problemkartlegging. Konkrete prosjekter for videre problemkartlegging i HuVo regi ble presentert særskilt. Spørsmål og kommentarer ble i hovedsak besvart i møtet.</p> <p><u>Videre oppfølging:</u></p> <p>a) OSL undersøker muligheten av å legge ut lenker eller enkle rapporter fra deres overvåking, som HuVo kan benytte på hjemmesiden.</p> <p>b) Det er i LTTA registrert ønske/behov for miljøgiftkartlegging i</p>	Morten Jartun

	<p>følgende VF: Gjødingelva, Hæravassdraget, Stensbyelva, Nord-Fløyta/Holtåa, Tilløpsbekker Vorma n.f. Sundet, Tilløpsbekker Vorma s.f. Sundet, Andelva med tilløpsbekker. Områdene på Gardermoen er også notert. I tillegg er nå Hurdalssjøen v/Tangen løftet inn i sak 3. Er det flere potensielt problematiske fyllinger ol, bes det om å gi tilbakemelding til prosjektleder så snart som mulig. Men det ble presisert at dette er kostbare undersøkelser, og at det må prioriteres mellom dem. Det er ikke kapasitet til å undersøke antatte uproblematisk/mindre fyllinger.</p>	Alle
5	<p>Konkrete innspill fra dere til problematikken: Fysiske påvirkninger/barrierer for fisk/hydromorfologi Per nå finnes: notatet/kartleggingen på veier som barrierer for fisk, overvåkingen som GLB/UiO foretar i tilløpselver til Hurdalssjøen, befaringen av St. Svartungen, pågående elektrofskekartlegging i regi av HuVo og det som ble registrert av påvirkninger i karakteriseringsnotatet. HuVo ønsker nå i sommer å få en bedre, mer detaljert oversikt over alle potensielle vandringshindre/fysiske barrierer/hydromorfologi som ansees store nok til å være relevant i vannforskriftsarbeidet. Målet er å lage et notat i egen regi som beskriver hver at påvirkningene, og anbefalt videre oppfølging per inngrep , deriblant også hvor det eventuelt må kjøpes inn ekstern fagekspertise/konsulentoppdrag.</p> <p>Vassdrag som hittil er registret at skal undersøkes/vurderes nærmere er: Utløpsdemninger i: Øyungen, Store Svartungen, Skrukkelisjøen, Høversjøen, Hersjøen (Østre Toten) og Steinsjøen. Høverelva/Hurdalselva, Andelva, Holsjøvassdraget, Nordfløyta/Holtåa, Sentrumsbekkene. Vorma (fisketrapp), Nordre Holsjø (fisketrapp), Honsjøen, Heggetjenn, Hegga, Utløp Hersjøen (Ullensaker).</p> <p>Det er hittil ikke registrert krysninger mellom skogsbilveier og bekk/elv som antas å skape vesentlig problemer for fiskebestandene i HuVo.</p> <p><u>Videre oppfølging:</u> Ytterligere innspill til vassdrag nevnt over, eller innspill til andre vassdraget som bør undersøkes, bes sendt inn til prosjektleder helst <u>innen 15. mai</u>. De som ønsker å være med i dialogmøter/befaringer eller på annen måte delta aktivt i den videre vurderingen, bes om å melde fra særskilt om det. Andre tips og innspill til problematikken tas også gjerne i mot.</p>	Alle innen 15. mai.
6	<p>Vann-nett. Demonstrasjon av innsynsløsninger Vann-nett er innsynsløsninger som er åpne for alle. Vann-miljø er en annen offentlig database der overvåkingsresultater (primærdata) legges inn. Vann-nett henter data fra Vann-miljø. Vann-nett: http://www.vann-nett.no/portal Vann-miljø: http://vanmiljo.miljodirektoratet.no For øvrig ligger mye informasjon på: www.vannportalen.no Det ble gitt en demonstrasjon online, for å vise hvilken type informasjon som kan hentes ut, og hvordan man gjør det. Det ble presisert at det ligger svært mye informasjon der fra ulike kilder, og at dette pt. ikke er kvalitetssikret enda. Det gjøres en jobb med det nå i mai. Fra høsten av er forhåpentligvis det meste riktig, slik at evt. feil kan meldes inn. Fylkesmannen har ansvaret for det miljøfaglige, VOU for tiltakene. Prosjektleder kan bistå medlemmer av referansegruppa per telefon/epost dersom det er ønskelig med veiledning.</p>	

7	<p>Spørsmål, kommentarer, innspill og videre deltagelse fra referansegruppa</p> <p>Det ble gitt en tilbakemelding på at gruppa satt pris på at det brukes konkrete eksempler fra vassdrag i den faglige gjennomgangen i møtet.</p> <p><u>Konklusjon:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det var enighet om å videreføre det konseptet som brukes. Dvs. et oppsummerende møte en gang per år, fortrinnsvis mars/april, gjerne forhåndsvarslet med møtetid og muligheter for å melde inn saker, samt at det inviteres direkte i enkeltsaker når spesielle temaer skal tas opp. • Aktuelle medvirkningssaker nå er: i) dialogmøte om demningene i de 6 innsjøene til Hurdalssjøen ii) innspill til fysiske inngrep mm (jfr. sak 5) og evt. iii) innspill til vurdering/prioritering av miljøgiftproblematikken. • Ny planperiode starter med karakteriseringen i 2016/2017, og det som eventuelt ikke ble håndtert godt nok nå, kan tas inn der. • Det ble gitt innspill på om det kunne være aktuelt også å arrangere egne temamøter. Dette tas inn, og vurderes videre. • VOU ønsker å bruke referansegruppa aktivt til medvirkning, særlig ut fra den lokalkunnskapen som besittes i gruppa, og der det antas at en eller flere deltagere har spesielt gode kunnskaper som vil styrke arbeidet. • VOU har ved flere anledninger tatt direkte kontakt med gruppas medlemmer når det er saker vi ønsker konkrete innspill/medvirkning på, og ønsker fortsatt å gjøre det. • Det er også opp til gruppas medlemmer hvor mye dere ønsker å delta på, gi innspill til, og involveres i. Er det tvil eller spørsmål, så ta kontakt med prosjektlederen. 	
8	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker.</p>	
	<p>Neste møte</p> <p>Tid: mars/april 2016. Nærmere angivelse av tid og agenda sendes ut i god tid.</p>	<p>Agenda sendes ut av Helge</p>

Helge B. Pedersen (ref.)